

Казки про мудрість

Василіяни і король

Василіяни і король

 В однім селі був заклад тих Василіянів ксьондзів, і вони собі написали таку табличку, що їм дуже добре. Переїжджав король через того місто, і побачив тую табличку, та й подумав собі: "По всьому краю чути, що зле, а їм тут дуже добре". Приходить до них, та й питає: - Що чувати? Поклонилися ему ксьондзи, і сказали, що все добре. Каже король до них: - Я йду там і там, і буду повертатися за десять днів. Я до вас вступлю, і би ви мені відгадали, що я думаю. А як не вгадаєте, то я вас розжену. І поїхав король собі. Та й настала біда між ксьондзами, бо ніхто не може знати, що король собі думає. Проходить день, другий, третій... Всі ксьондзи ходять сумні, кожен собі думає, де подінеться, як їх розженуть. Аж тут під їх заклад приходить дід і просить милостині. Але ніхто на того діда не звернув уваги, бо кожного опанував смуток. Дід питається: - Що у вас таке сталося, чого ви такі сумні? Може, би я вас чим порадив? - Та де діду, чим ти зарадиш, - ему відповідають ті ксьондзи. - Та скажіть, що сталося, то гроші не коштує. — Дід далі наполягає на своєму. Та й один ксьондз ему повів, що король сказав, як вони не відгадають, що він мислить, то він їх розжене. - То все дурниці, - каже дід. — Я знаю, що король буде мислити. Але тепер я не знаю, а буду знати, як побачу короля. Тоті ксьондзи втішилися. Сказали ему чекати. Дали ему їсти, дали пити. Дід горілки випив, попоїв добре, та й ліг спати. Вже ксьондзи его кличуть, бо вже король іде. Дід устав, і наказав дати одяг ему такий, як в ксьондзів. Ему дали, він вдівся і встав на порозі, чекає короля. Приїхав король, зліз з воза, йде до палати. Той дід поклонився королеві до землі, а всі ксьондзи чекають, що він буде говорити. Король питається: - Що я думаю? А дід каже: - Найясніший пан думає, що я є ксьондз. - А так є. - Ні, найясніший пане, я не ксьондз, я дід. - А як то може бути? - питається король. - Прошу пана, я є на правду простий дід. - Ну то добре, - каже король, - ти відгадав мою думку. Бо я собі гадав, ось на переді якийсь піп стоїть, то, певно, він буде відгадувати, що я думаю. То ти відгадав, бо я думав, що ти піп, а ти дід. Так що живіть собі, як жили досі. І король поїхав. А ті ксьондзи того діда вже нікуди від себе не відпустили. І шанували его до самої смерті.

Записано Осипом Роздольським у с.Берлин (сучасної Львівської обл.), від Миколи Кравіцького, в 1894 році. Стиль запису збережено.